

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
๑๐๓ ๓๐๑ พุทธปรัชญาเถรวาท

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะพุทธศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๓ ๓๐๑ พุทธปรัชญาเถรวาท Theravada Buddhist Philosophy
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓ - ๐ - ๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระครูปริยัติธรรมวงศ์,รศ.ดร., พระมหาปพน กตสาโร/แสงย่อยผศ.,ดร., พระมหาประทีป สญญโม ดร.,ผศ.ดร.พลเฒ่า เพ็งวิภาศ,พระสมบัตินิ จิตญาโณ,ดร. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาประทีป สญญโม/พรมสิทธิ์ อาจารย์ผู้สอน พระมหาประทีป สญญโม/พรมสิทธิ์, นธ.เอก, ปธ.๗, พธ.บ.ปรัชญา, ศศ.ม.(ปรัชญา),พธ.ด.(พุทธศาสนา)
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ /๒๕๖๔ ชั้นปีที่ ๓
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ปรัชญาเบื้องต้น
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน อาคาร ๑๐๐ ปีสมาเด็จพระพุฒาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย;วิทยาเขตขอนแก่น ในวันอังคาร เวลา๐๘.๓๐น. -๑๑.๓๐ ห้องเรียน ๒๐๑ ชั้น ๒ (ปกติ) ในวันอาทิตย์ เวลา๑๔.๐๐ น.-๑๗.๐๐ น. ห้อง๒๐๘ ชั้น๒ (สมทบ) เริ่มต้นวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ สิ้นสุดวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในประวัติและพัฒนาการของพุทธปรัชญาเถรวาทในด้านอภิปรัชญา, ญาณวิทยา, จริยศาสตร์, สุนทรียศาสตร์และปรัชญาสังคมและการเมืองของพุทธปรัชญาเถรวาทพร้อมกับการศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดปรัชญาตะวันตกและปรัชญาร่วมสมัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

วัตถุประสงค์

ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

๑. อธิบายกรอบแนวคิดเรื่องปรัชญาและประวัติและพัฒนาการของปรัชญาก่อนสมัยพุทธกาลและปรัชญาร่วมสมัยพุทธกาลและปัญหาข้อแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนากับปรัชญาได้
๒. อธิบายแนวคิดเรื่องอภิปรัชญา, ญาณวิทยา, จริยศาสตร์, สุนทรียศาสตร์และปรัชญาสังคมและการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาทได้
๓. มีความและสามารถวิเคราะห์ข้อเปรียบเทียบระหว่างแนวคิดของพุทธปรัชญาเถรวาทกับปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกในประเด็นปัญหาเชิงปรัชญาได้
๔. รู้วิธีและเข้าใจการประยุกต์ใช้แนวคิดของพุทธปรัชญาเถรวาทมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตและสังคมได้

ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม

๑. มีความตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของพุทธปรัชญาเถรวาท
๒. สามารถนำหลักของพุทธปรัชญาเถรวาทไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
๓. มีทัศนคติที่ดีต่อแนวคิดของปรัชญาร่วมสมัย

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพุทธปรัชญาเถรวาท ในเรื่องอภิปรัชญาและญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ และปรัชญาสังคมและการเมืองโดยเปรียบเทียบกับปรัชญาตะวันตกและลัทธิปรัชญาร่วมสมัยของพระพุทธเจ้า เช่น ปรัชญาพระเวท ลัทธิครุทั้ง ๖

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่อง การสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงแก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาบาลีสันสกฤตไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ปรัชญา

(หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา					๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		
●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	●	●	●		

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) มีศีลธรรมและศรัทธาอุทิศตน เพื่อพระพุทธศาสนา</p> <p>๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นคน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อ ส่วนรวม</p> <p>๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ สังคมชาติศาสนา</p>	<p>๑) บรรยายเชิงวิชาการ</p> <p>๒) การมอบหมายงาน</p> <p>๓) กำหนดให้นิสิตฝึกอภิปราย วิเคราะห์เนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๔) การฝึกทักษะการศึกษา ค้นคว้าเนื้อหาสาระตั้งแต่ใน พระไตรปิฎก โดยเฉพาะเนื้อหา สาระตั้งแต่ในพระสูตรต้นปิฎก</p>	<p>๑) ประเมินพฤติกรรมการเข้าเรียน ความรับผิดชอบงาน ความตรงต่อเวลา</p> <p>๒) ประเมินผลจากการนำเสนอหรือส่ง งานที่มอบหมายตามกรอบเวลาที่ กำหนดไว้</p> <p>๓) การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>๔) ประเมินผลจากการทดสอบกลางภาค และสอบปลายภาค</p>

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านความรู้
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) มีความรู้ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา</p> <p>๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ใน การดำเนินชีวิตได้</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>๔) มีความรอบรู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก</p> <p>๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑) บรรยาย อภิปราย</p> <p>๒) การทำงานกลุ่ม/การนำเสนอใบ งาน</p> <p>๓) การวิเคราะห์กรณีศึกษา และ มอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ</p> <p>๔) เน้นการศึกษาโดยใช้บททดสอบ</p> <p>๕) เน้นการศึกษาโดยใช้ปัญหา และ โครงการงาน (Problem base learning)</p> <p>๖) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนรู้ (Student Center)</p>	<p>๑) ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้น ทั้งด้านศักยภาพและสมรรถภาพ</p> <p>๒) สมุดบันทึก</p> <p>๓) รายงาน/ใบงาน</p> <p>๔) การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>๕) ประเมินการนำเสนอสรุป การศึกษาค้นคว้าข้อมูล</p>

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทาง ปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ทางปัญญา
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๑) สามารถค้นหาข้อมูลทำ ความเข้าใจและประเมิน ข้อมูลจากหลักฐาน</p> <p>๓) สามารถประยุกต์ความรู้ และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้ อย่างเหมาะสม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๒) สามารถวิเคราะห์และ สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีเหตุผล</p>	<p>๑) การบรรยาย/อภิปรายเชิง วิชาการ</p> <p>๒) การมอบหมายงานให้นิสิต ศึกษาค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอ ผลการศึกษา</p> <p>๓) การให้นิสิตศึกษาวิเคราะห์ เนื้อหาในพระสูตรต้นตปิฎก จน เกิดทักษะสามารถนำไปถ่ายทอด ได้</p>	<p>๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่ เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็น เหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) ประเมินผลจากการทดสอบย่อย การสอบ กลางภาค และการสอบปลายภาค โดยเน้น ข้อสอบที่แสดงถึงทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับ พระสูตรต้นตปิฎก</p>

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>๓) มีมนุษยสัมพันธ์รู้จัก ควบคุมอารมณ์และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>๔) รับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>๑) สามารถทำงานเป็นทีม</p> <p>๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้ง ในฐานะผู้นำและผู้ตาม</p>	<p>๑) จัดกิจกรรมกลุ่มภายใน ห้องเรียนหรือห้องสมุด เพื่อ การศึกษาค้นคว้าข้อมูล</p> <p>๒) มอบหมายงานเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม</p> <p>๓) การนำเสนอหรือส่งใบงาน/ รายงานที่ได้ศึกษาค้นคว้า</p>	<p>๑) ประเมินตนเองและเพื่อนด้วยแบบฟอร์มที่ กำหนด</p> <p>๒) การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม</p> <p>๓) การประเมินผลงานที่นำเสนอ</p> <p>๔) ประเมินผลจากการทดสอบย่อย การสอบ กลางภาค และการสอบปลายภาค</p>

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ความรับผิดชอบหลัก ๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ ความรับผิดชอบรอง ๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ๓) มีทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	๑) อภิปราย ๒) มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning ๓) ทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิงจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ๔) นำเสนอ/ส่งใบงานหรือรายงานโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม	๑) การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี ๒) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ แนวความคิดปรัชญาทั่วไป -ลักษณะของปรัชญาต่าง ๆ -แนวคิดปรัชญาตะวันตก - ตะวันออก	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๒	บทที่ ๑ (ต่อ) -บริบทแนวคิดเกี่ยวกับพุทธปรัชญาเถรวาท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๓	บทที่ ๒ ทศนะปรัชญาก่อนสมัยพุทธกาลและร่วมสมัยพุทธกาล -การจัดกลุ่มแนวคิดปรัชญาอินเดีย -ปรัชญาก่อนสมัยพุทธกาล -ปรัชญาร่วมสมัยพุทธกาล พุทธศาสนานำเสนอ..ขณิกวาท ความจริงเป็นขณิก..... มัชฌิมา.....สายกลาง (สัมมา...ๆๆ) ศึกษาขณิกวาทในพุทธศาสนาเถรวาท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	พุทธปรัชญาเถรวาท ๑.พระรัตนตรัย ๒.พุทธบริษัท๔ ๓.หลักพุทธบัญญัติ ๔.หลักการเผยแผ่หลักคำสอน (ทำไมต้องชฎิล ๓ ฟัน้อง...พระเจ้าพิมพิสาร...ปรีณิพพาน ที่เมืองกุสินารา..สังคายนา..ที่เมืองราชคฤห์) ๕.หลักการมอบความเป็นใหญ่ให้สงฆ์			
๔	บทที่ ๓ อภิปรัชญาในพุทธปรัชญาเถรวาท -บริบทแนวคิดทางอภิปรัชญาในทัศนะตะวันตก -อภิปรัชญาในพุทธปรัชญาเถรวาทนิพพาน -ญาณวิทยาในพุทธปรัชญาเถรวาท -จริยศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท แนวคิด ปรัชญา หลักคำสอน วิธีการปฏิบัติให้เข้าถึง...กาลามาสูตร....	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษาจากปัญหาโครงการ Problem base learning	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๕	บทที่ ๓ แนวคิด ปรัชญา และหลักธรรมที่สำคัญของพุทธปรัชญาเถรวาทในการพัฒนาตนเอง และสังคม ศิล สมาธิ ปัญญา ทาน บารมี	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษาจากปัญหาโครงการ Problem base learning	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๖	บทที่ ๔ ญาณวิทยาของพุทธปรัชญาเถรวาท -บริบทแนวคิดญาณวิทยาในทัศนะปรัชญาตะวันตก (๑) ธรรมชาติของความรู้ (๒) บ่อเกิดของความรู้ (๓) ประเภทของความรู้ (๔) เกณฑ์ตัดสินความรู้	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษาจากปัญหาโครงการ Problem base learning	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- สรุปแนวคิดญาณวิทยาในปรัชญา ตะวันตก			
๗	บทที่ ๔ (ต่อ) -ญาณวิทยาในพุทธปรัชญาเถรวาท (๑) ธรรมชาติของความรู้ (๒) บ่อเกิดของความรู้ (๓) ประเภทของความรู้ (๔) เกณฑ์ตัดสินความรู้ - วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของแนวคิด ญาณวิทยาในพุทธปรัชญาเถรวาท	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษาจาก ปัญหาโครงการ Problem base learning	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๘	สอบกลางภาค	๓		
๙	บทที่ ๕ พุทธจริยศาสตร์เถรวาท (Theravada Buddhist Ethics) บริบทแนวคิดจริยศาสตร์ในทัศนะ ปรัชญาตะวันตก (๑) ความหมายของจริยศาสตร์ (๒)ขอบเขตของจริยศาสตร์ (๓) จุดมุ่งหมายของจริยศาสตร์ (๔)ปัญหาสำคัญในทางจริยศาสตร์	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๐	บทที่ ๕ (ต่อ) -พุทธจริยศาสตร์เถรวาท (๑) แนวคิดพื้นฐานและลักษณะสำคัญ ของพุทธจริยศาสตร์ (๒) เกณฑ์ตัดสินจริยธรรมในทัศนะ ของพุทธจริยศาสตร์ -วิเคราะห์พุทธจริยศาสตร์กับปรัชญา สมัยก่อนและร่วมสมัยพุทธกาล -การประยุกต์ใช้หลักพุทธจริยศาสตร์ ปัญหาเชิงจริยธรรมในสมัยปัจจุบัน	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๑	บทที่ ๖ พุทธสุนทรียศาสตร์เถรวาท (Theravada Buddhist Aesthetics) บริบทเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ในทัศนะ ตะวันตก	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อ ที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๒	บทที่ ๖ (ต่อ) -สุนทรียศาสตร์ในพระพุทธปรัชญาเถรวาท -วิเคราะห์เปรียบเทียบสุนทรียศาสตร์ ในพระพุทธปรัชญาเถรวาทกับ สุนทรียศาสตร์ในทัศนะตะวันตก	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๓	บทที่ ๗ ปรัชญาสังคมและการเมืองใน พุทธปรัชญาเถรวาท บริบทแนวคิดเรื่องปรัชญาสังคมและ การเมืองตะวันตก	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๔	บทที่ ๗ (ต่อ) -ปรัชญาสังคมและการเมืองในพุทธ ปรัชญาเถรวาท	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๕	บทที่ ๗ (ต่อ) -วิเคราะห์ลักษณะสำคัญของปรัชญา สังคมและการเมืองในพุทธปรัชญาเถรวาท	๓	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการวิเคราะห์ ปัญหาทางศึกษาจากปัญหา โครงการ	พม.ประทีป สบุญโม,ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๓		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการ เรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	ทดสอบย่อยครั้งที่ ๑	๔	๑๐ %
		สอบกลางภาค	๘	๒๕ %
		ทดสอบย่อยครั้งที่ ๒	๑๒	๑๐ %
		สอบปลายภาค	๑๖	๒๕ %
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖,	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %

	๓.๒, ๔.๑- ๔.๖, ๓-๕.๔	การส่งงานตามที่มอบหมาย		
๒	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>วศิน อินทสระ. พุทธปรัชญาเถรวาท. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัษรามคำแหง, ๒๕๓๗. สมภาร พรหมทา. ปรัชญาสังคมและการเมือง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘. สมัคร บุราวาศ. พุทธปรัชญา : มองจากทัศนะทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศยาม, ๒๕๓๗. สุนทร รัสสี, ดร. ปรัชญาอินเดียประวัติและลัทธิ. กรุงเทพฯ : พิพิธวิทยา, ๒๕๒๑. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปรัชญาพุทธทศ. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>เอกสารประกอบการสอน วิชาพุทธปรัชญาเถรวาท ดร.อติเทพ ผาธา รวบรวมและเรียบเรียง</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>ไม่มี</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ